

педагога є можливість коригування свого педагогічного профілю впродовж усього життя.

Список використаних джерел

1. Міністерство освіти і науки Швеції (Utbildningsdepartementet). URL: <https://www.government.se/>
2. Comparative Study of Nordic Teacher-Training Programmes. Copenhagen, 2009.
3. Methods and Practices Utilized to Support Teachers' Professional Development: Current State Description. Oulu, 2009. P. 42 –47.
4. Stockholm University. Courses in Education. Academic Year 2016-2017. URL: <http://www.su.se/english/study/courses>

МАРЦЕНЮК М.О.

Мукачівський державний університет, Україна

ДИСПУТ ЯК МЕТОД ПРОФІЛАКТИКИ ПОРУШЕНЬ ЗДОРОВОЇ ПОВЕДІНКИ В МОЛОДІЖНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Значення здоров'я в житті кожної людини та суспільства набуває сьогодні все більшої ваги. Все більшої ролі набувають дослідження здоров'я в контексті гуманітарних дисциплін, особливо соціальної психології, яка займається дослідженням механізмів, що орієнтують на здоровий спосіб життя, пропагандою превентивної поведінки. Центр профілактичних зусиль сьогодні зміщується із конкретних розладів на загальне зміцнення здоров'я.

Під профілактикою маються на увазі науково обґрунтовані і своєчасно здійснювані дії, спрямовані на запобігання можливих фізичних чи соціокультурних колізій у окремих індивідів груп ризику, збереження, підтримання та захист нормального рівня життя і здоров'я людей.

Профілактична діяльність здійснюється на державному, муніципальному та індивідуальному рівнях. Профілактика повинна будуватися на основі принципів цілеспрямованості, плановості, доступності, неперервності.

Основним принципом у профілактичній діяльності виступає принцип опори на позитивні якості особистості та педагогічний оптимізм.

Прийнято розрізняти:

а) *загальну профілактику*, яка передбачає здійснення ряду попереджувальних заходів, спрямованих на запобігання тих чи інших проблем в осяжному майбутньому дитини (розвиток пізнавальної активності малюка як певна гарантія відсутності проблем у шкільному навчанні) або на попередження тої чи іншої проблеми безпосередньо перед її виникненням);

б) *спеціальну профілактику*, тобто систему заходів, спрямованих на вирішення певної задачі (профілактика девіантної поведінки, підліткового суїциду), а також діяльність, спеціально призначену для усунення конкретних причин і умов, що сприяють порушенню нормального протікання процесів соціалізації особистості [3].

Найпоширенішими методами профілактики виступають: профілактично-консультативна бесіда; диспути, постійне спостереження; теоретичні конференції,

вечори запитань та відповідей, усні журнали, профілактичні тренінги стимулювання розвитку нових навичок, моделей поведінки; метод нейтралізації конфліктної ситуації, телефони довіри і анонімні консультації, допомога психіатра, волонтерська робота, тощо.

Диспут – метод впливу на становлення особистості, вироблення її позитивної життєвої позиції. Диспут пройде цікавим та ефективним тоді, коли учасники ознайомляться з рекомендованою літературою, а соціальний педагог складе план, визначить мету, підготує низку запитань до обговорюваної теми.

Диспут – це спеціально організована вистава, в ході якої відбувається демонстративне зіткнення прямо протилежних точок зору, думок по якому-небудь питанню (проблемі). Розгортається диспут завдяки оцінкам, аргументаціям, значеннєвим зв'язкам з реальним життям, опорі на особистий досвід, яким користуються учасники суперечки. Як виховні потенціали диспуту можуть бути названі вміння доказово, аргументовано викладати свою точку зору, зберігати витримку й спокій, сприймати критику, з повагою ставитися до думки опонента.

Диспут, таким чином, сприяє формуванню суспільної уваги в колективі з проблеми обговорення, поглибленню та розширенню кругозору, розвиненню необхідних якостей особистості. Добре організований диспут, сприяє розвитку активного, творчого ставлення молодій людині до своїх обов'язків, впливає на формування у його учасників стійких наукових понять, переконань, допомагає розвитку логічного мислення.

Ведучий повинен добре підготуватися до диспуту, продумати як викликати обмін думками між його учасниками, вміло керувати полемікою, спрямовувати її так, щоб вона не перетворювалась в беззмістовну балаканину.

Важливо, щоб під час диспуту учасники уважно, вислуховували винесені на обговорення думки, відстоювали свою позицію, переконуючись у правильності чи помилковості поглядів як своїх, так і опонентів. Усе це має сприяти розкриттю та розвитку їх ерудиції, культури, мислення, уміння аналізувати, узагальнювати, робити висновки, логічно висловлюватись.

Ефективність диспуту залежить від ґрунтовної попередньої підготовки та від того, наскільки невимушеною є його атмосфера. З цією метою складають і оприлюднюють правила поведінки під час диспуту.

Важливу роль у проведенні диспуту відіграє ведучий, який нібито створює відповідний «мікроклімат» у колективі – повагу до присутніх, заборону перебивати виступаючого, водночас ведучий не повинен захоплюватися оціночними вирішеннями.

Завершальний етап передбачає короткий аналіз диспуту, найхарактерніших позицій та рефлексію де відзначаються помилкові погляди і судження учасників, найвлучніші аргументи, позиції, цікаві приклади та факти, щирість учасників, детальніше зупиняються на тому що цінного, корисного дає диспут його учасникам [1].

Таким чином, проведення профілактики не короткочасна кампанія, а цілеспрямований соціально-педагогічний процес, який здійснюється планомірно, постійно, з комплексним охопленням різних сфер життєдіяльності людини з метою

набуття знань про негативний вплив явищ та подій суспільства. Успішність профілактики залежить від соціальної політики, діяльності установ освіти, охорони здоров'я, роботи правоохоронних органів і працівників культури, засобів масової інформації тощо [3].

Список використаних джерел

1. Кузьмінський А. І. *Методика підготовки та проведення диспуту* [Електронний ресурс] /А. І. Кузьмінський. – Режим доступу: <https://westudents.com.ua/glavy/49034-2221-u-chomu-sutnst-disputu-yaka-metodika-yogo-pdgotovki-ta-provedennya.html>
2. Максименко С. Д. Практика психологічного обґрунтування заходів пропагування серед молоді здорового способу життя / С. Д. Максименко, О. М. Кокурн. – 2010. – №8. – С.11-14.
3. Титаренко Т. М. Формування в молоді настанов на здоровий спосіб життя / Т. М. Титаренко, Л. А. Лепіхова, О. Я. Кляпець – Київ, 2006. – 123 с.

МАТІЙКО О.В.,
РЕГО Г.І.,

Мукачівський державний університет, Україна

ПРАВОВЕ ВИХОВАННЯ ЯК ЗАСІБ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

На думку Л. Божович, Л. Венгера, Л. Виготського, О. Леонтєєв, М. Лісіної, Д. Ельконіна, З. Рубінштейна та ін., перші роки життя дитини є найбільш чутливими для соціального, інтелектуального та особистісного розвитку. У цей час у дитини формується самосвідомість, форми міжособистісної взаємодії, моральні та соціальні норми та закладаються перші уявлення про себе. Саме у цей період розвитку особистості під впливом осіб, з якими у дитини відбувається безпосередня взаємодія (сім'я, заклад дошкільної освіти, оточення) формується та розвивається базисна довіра до світу, що впливає на їх відкритість до соціальних впливів, готовність сприймати інших та взаємодіяти з ними, відбувається процес їх соціалізації [1]. Також, на формування соціального характеру дитини, засвоєння різних соціальних ролей та інших соціально-типових проявів особистості впливає місце проживання та спосіб її життя [2; с.18].

Заклад дошкільної освіти – це провідна соціальна інституція, де дитина дошкільного віку отримує не тільки елементарні знання, уміння, навички поведінки в соціальному середовищі, а й набуває основи життєвої компетентності.

Соціалізація дітей дошкільного віку тривалий і багатоплановий процес який залежить від виховного мікросоціуму. Якщо оточення в якому перебуває дитина надає позитивні культурні зразки, соціально-моральні цінності, дитина пропускаючи їх через свідомість, почуття і переживання, освоює соціальний досвід, соціокультурну норму життя суспільства.

Дослідники В.Абраменкова, Л.Варяниця, Н.Іванова, І.Кон, Д.Фельдштейн та ін. виділяють роль дитячого колективу як, показника та чинника становлення і розвитку дитячого співтовариства. Стверджують, що тільки в дитячому середовищі

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>